

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 1 / STUDENI 2014.

Zastupnik ORaH-a predstavio EU ured za građane

U ovom broju:

*Zašto NE Junckerovoj
Europskoj komisiji*

*Jadransko-jonska
strategija*

Cirkularna ekonomija

*Poljska – pravi model
za članstvo u EU*

*S plenarne sjednice
Europskog parlamenta*

Riječ zastupnika

*Obliti privatorum,
publicum curate.*

Zaboravite osobne stvari,
brinite se za javne.

Drage čitateljice i čitatelji,

sa zadovoljstvom vam predstav-
ljam prvi broj Zelenog lista koji će
kao mjesečnik donositi novosti iz-
ravno iz europskih institucija, ali i
drugih relevantnih izvora. Ovim
vas putem želim obavještavati o
svim mojim aktivnostima kao zas-
tupnika ORaH-a u Europskom par-
lamentu te podići svijest o važnosti
postepene promjene paradigme
dosadašnjeg upravljanja prema
konceptu cirkularne ekonomije.
Održivi razvoj temeljen na stupu
gospodarstva, zaštite okoliša i dru-
štvene pravde, moja su vizija Hr-
vatske i Europe u budućnosti. Druš-
tvo u kojem će se poštivati svaka
različnost, pravo govora i mišljenja
te univerzalne vrijednosti čovječan-
stva zapisane u Općoj deklaraciji o

pravima čovjeka UN-a i Konvenciji
za zaštitu ljudskih prava i temeljnih
sloboda Vijeća Europe moja su oso-
bna motivacija. S tim u skladu, pra-
va građana na čist okoliš, socijalnu
uključenost i zdrav život vrijednosti
su za koje ću se zalagati u svom
petogodišnjem mandatu s nagla-
skom na zeleno gospodarstvo ko-
jim se takvi uvjeti mogu postići.
Vjerujem kako će vam informacije
u narednim brojevima biti zanimljive
i korisne te vas i same potaknuti
na aktivno uključivanje u promje-
ne. U tom vam smislu zajedno sa
svojim suradnicima stojim u potpu-
nosti na raspolaganju.

Davor Škrlec

Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu

Član

ENVI Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

D-CA Izaslanstvo za odnose s Kanadom

Zamjenik

TRAN Odbor za promet i turizam

REGI Odbor za regionalni razvoj

D-TR Izaslanstvo u Zajedničkom parlamentarnom odboru EU-a i Turske

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Matea Klarić, Tanja Poša, Uroš
Valentino Saraja, Marijana Tošić, Nataša Vistrička

Izdavač: Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca

Ulica Klementa Crnčića 18, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 233 85 67

ISSN 1849-6059

KONTAKTIRAJTE NAS! www.davor-skrlec.eu

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourg:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Zastupnik ORaH-a Davor Škrlec predstavio EU ured za građane

Zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu, Davor Škrlec, predstavio je 13. listopada svoj novi ured u Crnčićevoj ulici 18 u Zagrebu namijenjen informiranju građana o svim aktivnostima koje će provoditi u svom petogodišnjem mandatu.

Novi ured opremljen je informacijskim i komunikacijskim tehnologijama koje omogućavaju mladom timu asistenata i stažista svakodnevnu komunikaciju na relaciji Bruxelles - Strasbourg - Zagreb. Time je prostor na maksimalnoj adresi u potpunosti zaslužio naziv "E-ured" zbog načina primjene novih tehnologija u organizaciji rada. Bez obzira gdje se trenutno nalaze, zastupnik Škrlec i njegovi asistenti imaju potpuni pristup vlastitom virtualnom informacijskom prostoru. Tako, primjerice, sve važne dokumente prikupljaju, obrađuju i odašilju u

elektroničkom, digitalnom obliku te pohranjuju u tzv. "oblak". Zahvaljujući E-uredu, asistenti u svakom trenutku mogu pratiti rad zastupnika, odbore i plenarne sjednice te tako pravovremeno informirati građane o aktivnostima iz Europskog parlamenta.

Također, putem E-ureda građani imaju mogućnost izravne komunikacije s jedinim hrvatskim predstavnikom u klubu zastupnika

„Zahvaljujući E-uredu, asistenti u svakom trenutku mogu pratiti rad zastupnika, odbore i plenarne sjednice te tako pravovremeno informirati građane o aktivnostima iz Europskog parlamenta.“

Zelenih/ESS u Europskom parlamentu. Osim zaprimanja upita putem službene web stranice, e-maila ili društvenih mreža, asistenti zastupnika Škrleca u svom su uredu na raspolaganju zainteresiranoj javnosti od ponedjeljka do petka. Ovo je ujedno i početak osnivanja nacionalne mreže kontakt ureda diljem Hrvatske koji će služiti za razmjenu mišljenja i savjeta cjelokupne zainteresirane javnosti.

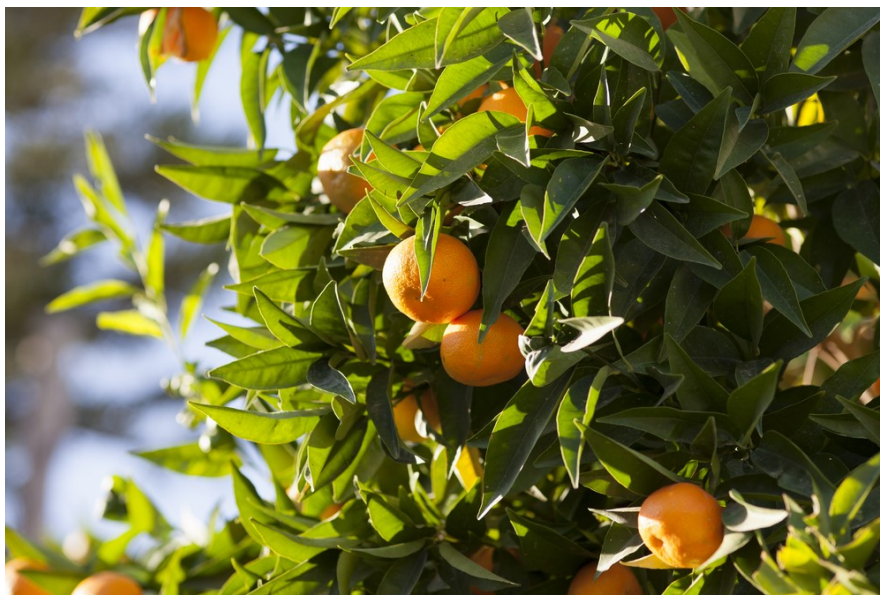
Službenom predstavljanju ureda zastupnika ORaH-a u Europskom parlamentu prisustvovala je i predsjednica stranke **Mirela Holy**. Kako bi simbolično obnovili sjećanje na glavnu poruku predizborne kampanje za Europski parlament - *Posadimo ORaH u EU*, zajedno su posadili stablo oraha u dvorištu novog ureda.

Davor Škrlec stao u zaštitu neretvanskih mandarina

Tijekom rujanske plenarne sjednice Europskog parlamenta u Strasbourgu, zastupnik Davor Škrlec sudjelovao je u raspravi o učincima ruskog embarga na uvoz poljoprivrednih proizvoda i hrane iz EU.

Zastupnik ORaH-a naglasio je kako je potrebno kreirati instrumente za indirektno poticanje tržišta s ciljem stvaranja potražnje na europskom tržištu. Pogoršanje odnosa s Rusijom te uvođenje ekonomskih sankcija snažno je pogodilo poljoprivredni sektor u cijeloj Europskoj uniji. Poseban problem za Hrvatsku predstavlja izuzimanje mandarina iz subvencioniranih proizvoda. Više od 2000 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava direktno je pogođeno sankcijama, odnosno gotovo 20.000 ljudi koji su egzistencijalno vezani za ovu proizvodnju. Direktna subvencije nikada nisu najbolje rješenje, posebno ako nisu pravedno raspodijeljene. U izvanrednim situacijama tržište se pokazuje kao loš upravljač, smat-

ra Škrlec. Kako bi se novac zadržao unutar Europske unije, potrebno je stvoriti potražnju na europskom tržištu poticanjem otkupa svježih proizvoda i njihove prerade unutar Unije.

“Pitanjem Komisiji već sam skrenuo pozornost kako je riječ o svježim proizvodima te su potrebne trenutne mjere kako bi se omogućio otkup svježih mandarina na unutrašnjem tržištu Europ-

ske unije ili njihova prerada u polutrajne ili trajne proizvode. Bilo koje druge dugoročne mjere su hvalevrijedne, ali prekasne za ovogodišnju berbu”, zaključio je zastupnik.

*Europska komisija usvojila je krajem rujna novi program kojim su **naranče, mandarine i klementine** zbog ruskih sankcija uključene na listu subvencioniranih proizvoda.*

TTIP - nedopustiva šteta europskoj demokraciji!

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec susreo se početkom rujna u Bruxellesu s veleposlanikom SAD-a pri Europskoj uniji, Anthonyem L. Gardnerom. Unatoč uspješnoj suradnji na mnogim područjima u vanjskoj politici, zastupnika Škrleca zabrinjava stav veleposlanika i američke administracije prema procesu pregovaranja o Transatlanskom trgovinskom sporazumu (TTIP-u).

“Veleposlanik ne prepoznaje važnost transparentnosti i otvorenosti procesa prema građankama i

građanima Europske unije, ali i SAD-a. Nedopustivo je da usvajamo Sporazum koji je stvoren na temelju pozadinskih pregovora i upitnih analiza.” - smatra Škrlec.

Nedemokratski i zatvorenost pregovora ne može se opravdati rastom BDP-a od 1% do 2027. godine. Nerealne su projekcije o višim stopama zapošljavanja i gospodarskom rastu zbog usvajanja Sporazuma. Alternativne analize pokazuju kako je i ova procjena rasta neutemeljena u realnim podacima. Standardizacija kao

jedan od argumenata u korist Sporazuma koje je iznio veleposlanik potpuno je nejasna s obzirom da svaka savezna država SAD-a ima različite standarde u svojim regulativama.

“Zabrinut sam zbog neinformiranosti i nezainteresiranosti građana Hrvatske za ovu veliku prijetnju sigurnosti naše hrane i osobnih podataka građana. Očekujem kako će hrvatska Vlada osuditi ovaj stil pregovaranja te ustrajati na transparentnosti procesa. Potrebno je reagirati što prije.” - kaže Škrlec.

Kada će građani Slavonije prestati biti žrtve prekograničnog zagađenja zraka?

Na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u listopadu zastupnik Škrlec održao je govor o važnom problemu u Hrvatskoj koji stvara ozbiljne i teške posljedice na okoliš i zdravlje građana. Odgovornost za ovu neizdrživu situaciju nalazi se u rafineriji u Bosanskom Brodu, u susjednoj Bosni i Hercegovini.

“Građanke i građani Slavenskog Broda svakodnevne su žrtve prekograničnog zagađenja zraka spomenute rafinerije u vlasništvu ruske kompanije ‘Zarubežneft’. Mjerna stanica u Slavenskom Brodu bilježi visoke koncentracije nekoliko onečišćujućih tvari koje dovode u rizik zdravlje građana istočnog dijela Hrvatske i zagađuju njen okoliš. Tijekom posljednjih mjeseci je u čak 12 dana zabilježena višestruko veća koncentracija sumporovodika (H₂S)”, objašnjava Škrlec.

S obzirom na to da Bosna i Hercegovina još uvijek nije ratificirala sporazum s Europskom unijom, zastupnik Škrlec smatra kako je politički pritisak jedini način djelovanja.

“Potrebna su konkretna rješenja. Ključno je što prije smanjiti emisije onečišćujućih tvari koje traju već duže vrijeme. Jednakost svih građana EU-a i osiguravanje zdravog i održivog okoliša potrebnog za zdrav i kvalitetan život svih građana treba biti vrhovna vrijednost europskih institucija, ali i motivacija za snažnije i svrhovito djelovanje u rješavanju ovog ozbiljnog europskog problema”, rekao je zastupnik.

Zastupnik Škrlec već je u dva navrata u Europskom parlamentu

ukazao na postojanje prekograničnog zagađenja zraka. Tijekom srpnja ove godine na sjednici Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, upozorio je na ovaj ekološki problem talijanskog ministra za okoliš, zaštitu prirodnih resursa i mora, Gian Lucu Gallettija. Osim toga, u rujnu je uputio pisano pitanje za konkretno rješavanje spomenutog zagađenja Europskoj komisiji i Visokoj predstavnici Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku.

Za održivu i sigurnu budućnost bez poplava

Tijekom plenarne sjednice u Strasbourgu zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu Davor Škrlec pisanim putem osvrnuo se na raspravu o boljem sprečavanju i upravljanju poplavama na europskoj razini. Pozdravio je odluku Europske komisije kojom je dodijeljena pomoć od 80 milijuna eura za područja pogođena poplavama u Hrvatskoj, Bugarskoj i Srbiji. Podržava pojednostavljenje pravila i uvjeta za pristup Fondu solidarnosti s ciljem učinkovitije i pravovremene pomoći ugroženom stanovništvu.

Važno je da pogođene države imaju potpuno shvaćanje kriterija Europskog fonda za solidarnost. Također, od samog početka treba uključiti Komisiju u raspravu, a ne djelovati pred sam istek roka.

U svom osvrtu zastupnik Škrlec dotaknuo se konferencije zelenih stranaka održanoj u listopadu u Makedoniji gdje je zaključeno kako prirodna katastrofa, koja je pogodila područja Jugoistočne Europe, skriva odgovornost u klimatskim promjenama.

“Iz tog razloga, moramo se boriti protiv štetnih učinaka za okoliš te se ozbiljno založiti za poticanje i financiranje preventivnih mjera s ciljem suzbijanja prirodnih katastrofa.” – smatra Škrlec. Stranke zelenih na području Jugoistočne Europe zatražit će od svojih nacionalnih vlasti organizaciju i održavanje regionalne konferencije o ekološkoj sigurnosti koja bi uključivala odgovorne institucije te predstavnike akademske zajednice, udruga civilnog društva i privatnog sektora.

Zašto nisam podržao novu Europsku komisiju?

Na sjednici Europskog parlamenta u listopadu zastupnik ORaH-a Davor Škrlec glasovao je protiv novog sastava Europske komisije. S obzirom na to da je jedini hrvatski predstavnik u Europskom parlamentu koji se protivi tome sazivu, obrazložio je svoje mišljenje.

“Usprkos upozorenjima iz više političkih grupacija, predloženi povjerenici dokazano su bili ili jesu u sukobu interesa, javno su iskazivali rodnu netrpeljivost te podupirali kršenje građanskih prava i demokratskih vrijednosti što je nedopustivo za buduće nositelje javnih dužnosti. Jedan od glavnih razloga mojeg neslaganja je i jasno izrečen stav bu-

dućeg predsjednika o zaustavljanju politike proširenja. Stoga, podržavanje Junckerove Komisije znači okretanje leđa državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama te nije politički mudro niti dugoročno korisno za stabilnost europskog susjedstva pa tako i Republike Hrvatske” - objasnio je Škrlec.

Također, zastupnik Škrlec smatra kako će spajanjem općih uprava za klimatske promjene i energiju te za okoliš i ribarstvo Europska komisija znatno oslabiti sektorske politike klimatskih promjena i zaštite okoliša koje smatra izuzetno važnima za budućnost građana.

“Nisko postavljeni ciljevi u dostizanju većeg udjela obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti temeljeni samo deklarativnim isticanjem održivog razvoja učinit će gospodarstvo Unije globalno nekonkurentnim. Zamišljene energetske politike nove Komisije svojom rizičnošću ne privlače privatni kapital te izlažu Europu energetske nesigurnosti. Moj glas te glas mojih kolega iz Kluba Zelenih/ESS-a ne znači da smo protiv svih predloženih povjerenika i povjerenica, ali smatramo kako su neke od važnijih smjernica za povratak na put ka prosperitetu i povjerenju pogrešno postavljene” - mišljenja je Škrlec.

Jedini jamci dugoročnog i uspješnog ekonomskog oporavka Europske unije

“Moramo postati učinkovitiji u upravljanju resursima koje imamo i okrenuti se energetske povezanosti i neovisnosti kao jamcima uspješnog ekonomskog rasta.”

Kao izjavitelj u sjeni kluba zastupnika Zelenih/ESS-a za mišljenje o Europskom semestru Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Davor Škrlec je u svom govoru na plenarnoj raspravi u Strasbourgu naglasio kako je Europski semestar zamišljen kao sveobuhvatni okvir koji će rafiniranim kriterijima zajamčiti bolju koordinaciju ekonomskih politika država članica. Stoga smatra kako je nužno u prvim evaluacijskim izvješćima Semestra, za novo financijsko razdoblje, jasno ukazati na slabosti i mogućnosti unaprjeđivanja ovog vizionarskog okvira.

“Postavke održivog razvoja bitno je uključiti u ovaj okvir kojemu je cilj sagledavanje uspješnosti europskih ekonomskih politika te je Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane izrazio svoje mišljenje o izvješću u tom smjeru.

Prije je potrebno u Preporuke državama članicama uključiti evaluacije i preporuke koje imaju za cilj energetske učinkovitost, povećanje udjela obnovljivih izvora energije i smanjenje emisija CO₂ do 2020. Komisija, na razini svih resora, treba prepoznati važnost tih ciljeva kao ključnih za ostvarenje lokalnih radnih mjesta i održivog zelenog rasta. Energetska sigurnost i održivi razvoj jedini su jamci dugoročnog i uspješnog ekonomskog oporavka država članica, oporavka Europske unije.” - rekao je zastupnik Škrlec.

Na kraju, zastupnik ORaH-a istaknuo je potrebu za većom uključenosti ministara za okoliš država članica u proces Europskog semestra, što je ujedno i jedan od njegovih predloženih amandmana koji je prihvaćen na Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane.

“Naglasak treba staviti na okolišne politike i osvježavanje važnosti prelaska na cirkularnu ekonomiju kao novu paradigmu upravljanja oskudnim resursima, otpadom i energijom. Moramo postati učinkovitiji u upravljanju resursi-

ma koje imamo i okrenuti se energetske povezanosti i neovisnosti kao jamcima uspješnog ekonomskog rasta.” – zaključio je Škrlec.

Europski semestar godišnji je ciklus usklađivanja gospodarskih politika država članica Europske unije u svrhu ostvarivanja ciljeva strategije Europa 2020. Europska komisija kontinuirano prati napredak svih država članica te objavljuje svoje izvješće o mehanizmu upozoravanja u slučaju makroekonomske neravnoteže.

Galileo kao konkurencija američkom GPS-u

Europska unija već godinama nastoji razviti sustav koji bi u potpunosti bio kompatibilan s američkim GPS-om. Europska komisija već je do sada uložila 3,4 milijarde eura na razvoj sustava GALILEO, a do kraja 2020. godine planira u njega utrošiti dodatnih 7 milijardi eura.

Vezano uz posljednja događanja i neuspješno lansiranje dvaju GALI-

LEO satelita, 22. kolovoza 2014., Europska unija našla se u nezavidnoj situaciji zbog zaostajanja u postizanju njegove pune funkcionalnosti.

Budući da ovaj projekt neposredno financiraju i građani Hrvatske, zastupnik ORaH-a, Davor Škrlec, upitao je Komisiju koji je postavljeni rok za punu funkcionalnost GALILEO sustava te kako će

na to utjecati neuspješno lansiranje dvaju satelita. Također, Škrlec zanima hoće li prateća industrija i vezani uslužni sektor snositi određene posljedice zbog zaostajanja GALILEO projekta te kada će, s obzirom na rokove, sustav postati potpuno iskoristiv za Inteligentne transportne sustave (ITS), enaplata cestarina i ostale napredne tehnologije.

Slijedite Poljsku i izgradite dobar temelj za članstvo u EU

Izvor teksta: Intervju za makedonski dnevni list "Nova Makedonija"

"Iz hrvatskog iskustva mogu reći kako su strpljenje i upornost veoma potrebni, isto kao i iskorištavanje mehanizama iz aktualnog, ali i budućeg statusa države. Građani Makedonije trebaju se dobro upoznati s funkcioniranjem Europske unije – nešto što mislim da je Hrvatska propustila. Od izuzetne važnosti je svakako poznavanje prava koja bi Makedonija uživala kao buduća članica EU-a", kaže Davor Škrlec.

Davor Škrlec, hrvatski zastupnik u Europskom parlamentu

"Za članstvo u Europskoj uniji potrebni su prije svega strpljenje i upornost, ali i iskorištavanje svih mehanizama koje Makedonija u ovom trenutku ima te očekivanja koja ima kao buduća punopravna članica Europske unije", kaže Davor Škrlec, hrvatski zastupnik Europskog parlamenta, član Zelenih/ESS.

Škrlec, koji je prisustvovao konferenciji "**Ekološka sigurnost Balkana – spreman odgovor za klimatske promjene**" održanoj prošlog vikenda u Skoplju, ujedno je i zamjenik predsjednice stranke ORaH – Održivi razvoj Hrvatske, također zelene stranke. Škrlec tvrdi kako je rad u parlamentarnim odborima najvažniji upravo zbog toga što se tamo donose svi zakoni i odluke. On je pak član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane te zamjenski član u još dva odbora.

Što može Makedonija naučiti iz hrvatskog iskustva pridruživanja Europskoj uniji? Kakve savjete i preporuke Hrvatska može dati Makedoniji?

- Osim spomenutog strpljenja, upornosti te pravilnog iskorištavanja mogućnosti sadašnjih državnih mehanizama, svakako bih istaknuo važnost veoma dobrog poznavanja funkcioniranja Europske unije – nešto što mislim da je Hrvatska propustila napraviti. Pri tom posebno mislim na prava koja država uživa dobivanjem statusa punopravne države članice. Državne institucije trebaju dobro iskoristiti fondove za jačanje kapaciteta ili, mojim osobnim riječima, za jačanje profesionalizma države, odnosno javnih službenika, jer su upravo državni službenici ono što čini državu, a ne ministri. Uspješna država je ona koja ima uspješne državne službenike – profesionalne, sa znanjem više stranih jezika, ali i s veoma dobrim znanjem europskih zakona i procedura. U ovom smislu želio bih istaknuti primjer Poljske koja je dvostruko profitti-

rala, ukoliko govorimo o tranzicijskim zemljama, među kojima je i Makedonija. Poljska je maksimalno iskoristila pretpristupne fondove. Ulaskom u Europsku uniju Poljska je napravila veoma dobar potez – prilagodila se sustavu NUTS, odnosno sustavu za hijerarhijsku podjelu ekonomskog teritorija unutar Unije. Nakon što se teritorijalna organizacija države prilagodila spomenutom sustavu, država je uskoro postala veoma efikasna u korištenju EU fondova. Spomenuta efikasnost se najbolje vidi u iskorištavanju spomenutih fondova upravo za razvoj gospodarstva tijekom ekonomske krize, a ne na nešto što će kasnije prouzrokovati državni trošak. Zbog toga, moj savjet je – ukoliko trebate učiti od neke države, učite od Poljske. Mi ćemo vam u svakom slučaju pomoći kroz Europski parlament, odnosno utjecati na europske institucije koliko je to dozvoljeno. Pripremite se dobro i iskoristite vrijeme za postavljanje dobrih temelja, što bi vam se kasnije trebalo vratiti višestruko.

Regionalna suradnja

Kako je biti dijelom Europskog parlamenta, s obzirom na novo članstvo u Uniji?

- Ja sam novi zastupnik u Europskom parlamentu, ovo mi je tek prvi mandat te bih mogao reći da sam još u fazi učenja. Kao zastupnik možete biti ili nezavisni ili dio neke političke grupacije. Ja sam još od samog početka stvaranja

ORaH-a bio povezan s europskim Zelenima te sam zbog toga i došao na ovo mjesto u Parlamentu. Političke grupacije delegiraju svoje članove u odbore; npr. ja sam redovan član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, a zamjenski član u Odboru za transport i turizam te u Odboru za regionalni razvoj. Aktivnosti u odborima su veoma bitne jer se tamo donose zakoni i dogovaraju novi prijedlozi. Član sam i interparlamentarne grupe EUFORES koja potiče iskorištavanje novih izvora energije i kroz koju se dva puta godišnje posjećuje države članice. Posjet portugalskom parlamentu koji će biti ovaj mjesec donijet će veoma zanimljive teme. Ja ću predvoditi sekciju za energetske učinkovitost u Jugoistočnoj Europi. Smatram kako ta čitava regija ima veliki energetski potencijal te kako su za uspješno iskorištavanje tog potencijala prije potrebno upravo suradnja i koordinacija jugoistočnih regija.

Hrana bez GMO-a

Kakvi su zaključci donešeni na konferenciji "Ekološka sigurnost Balkana" koja se ovih dana održala u Skoplju?

- Svjedoci smo brojnih klimatskih promjena na prostoru ove regije u zadnje tri godine – od 2012. godine s ekstremnom zimom, preko ekstremne suše te ovogodišnje ekstremne kiše koje uništavaju balkanske šume. Potrebno je puno vremena za oporavak šuma u takvom stanju. Dugoročne štete prouzrokovale su i poplave koje su trajale skoro čitavo ljeto, s dodatnim rizikom od poplava i

tijekom rujna. Stoga smo donijeli zaključak kako je potrebna još bolja regionalna suradnja upravo zato što klimatske promjene utječu na sve nas te stoga zajednički moramo raditi na zaštiti okoliša i prirodnih resursa. Također trebamo osigurati proizvodnju zdrave hrane kao osnovu za zdravo stanovništvo, odnosno, zalagati se da cijeli Balkan bude bez genetski modificirane hrane. Za sve to je, naravno, potreban novac te smo zbog toga razgovarali o uspostavi fondova za preventivne aktivnosti upravo u svrhu obnavljanja teritorija pogođenog raznim prirodnim katastrofama. Dogovorili smo se od strane vlada naših država poslati poziv na zajedničku akciju Europskoj komisiji i Europskom parlamentu koja će uključiti financijsku pomoć i obrazovanje. Želimo da nas Europska komisija gleda kao zajednicu jer u tu zajednicu spadaju i neke od zemalja članica. Dijelu konferencije prisustvovali su i predsjednici i predstavnici stranke zelenih iz jedanaest balkanskih zemalja.

Jesu li s ekonomskom krizom koja je zahvatila i Europsku uniju nastupila i određena povlačenja fondova predviđenih za održiv energetski razvoj te, samim time, odstupanja i od poticanja veće svijesti za ekološku i klimatske promjene?

- Mnoge od članica ne uspijevaju ostvariti planirane ciljeve na području energetskog razvoja. Većina njih više i ne treba subvencije za obnovljive izvore energije, ili ako ipak trebaju, imaju neke druge mehanizme kroz koje mogu (te ciljeve) ostvariti. Nažalost, iako ne pričamo o tome, subvencionira-

nje ugljena je i dalje jako aktivno, usprkos činjenici da ga koristimo već više od sto godina. Iako se ne radi o direktnim subvencijama, kao što su one za obnovljive izvore, ipak govorimo o subvencijama kroz transport i rad u rudnicima. Drugim riječima, o skrivenom subvencioniranju ugljena koje je i dalje jeftino gorivo. U pogledu ekoloških planova Europske unije, ove će se godine u studenom donositi konačne odluke za energetsko-klimatski paket za 2020-2030. godinu. Većina zemalja članica ima vizije održivog razvoja čak i do 2040. godine dok je, pak, krajnji cilj do 2050. godine uspostaviti ekonomiju i društvo s niskom upotrebom ugljika.

Mijenjam percepciju zelenih stranaka

Koji su glavni ciljevi stranke Održivi razvoj Hrvatske (ORaH), stranke čiji ste vi potpredsjednik?

- Stranka je osnovana u studenom prošle godine te kroz nju prvenstveno želimo promijeniti percepciju javnosti da zelene stranke zastupaju samo ekologiju. Upravo zato se zasnivamo na principu održivog razvoja, odnosno na tri stupa koji predstavljaju temelj održivog razvoja – zaštita okoliša, ekonomski razvoj i ljudska prava. Vrlo jednostavnim jezikom pokušavamo objasniti ljudima da razvijeno gospodarstvo uz uništen okoliš i siromašne ljude ne čini održivi razvoj. Kako bismo postigli posljednje, sve mora biti harmonizirano, odnosno trebaju biti ispunjena sva tri stupnja održivog razvoja.

Hrvatska suočena s neodrživim energetskeim razvojem

Izvor teksta: *The Parliament Magazine ("Croatia facing unsustainable energy development")*

„Hrvatska energetska politika je u sukobu s novim ekonomskim modelom Europske unije“, tvrdi Davor Škrlec.

Europska unija čini radikalni zaokret u ekonomskoj politici usvajanjem modela cirkularne ekonomije. Renesansni preporod industrijalizacije, odnosno re-industrijalizacija, uključivat će općenito smanjenu potrošnju energije te samim time i racionalno upravljanje prirodnim resursima. No, unatoč tendencijama na europskoj razini, Hrvatska ide u suprotnom smjeru.

Termoelektrana na pogon uvoznog ugljena će unutar manje od pet godina postati ekološki neprihvatljiva u Europskoj uniji. No, usprkos tome, termoelektrana Plomin C ovog je ljeta proglašena strateškim projektom Vlade Republike Hrvatske. Plomin C je predstavljen kao rekonstrukcija TE Plomin 1 jedinice, no smještena na hrvatskoj obali Istre, raspolaže s četiri puta većim kapacitetom nego spomenuta prethodnica.

Argument hrvatskog ministarstva gospodarstva i Hrvatske nacionalne elektro-energetske tvrtke, Hrvatska elektroprivreda (HEP), jest taj da spomenuti projekt namjerava smanjiti ovisnost Hrvatske o uvozu električne energije i povećati udio obnovljivih izvora energije.

Međutim, to će istovremeno povećati ovisnost Hrvatske o uvozu ugljena, što je u suprotnosti s europskim tendencijama modernizacije energetskeg sektora i smanjenja uporabe krutih goriva u njemu. Nadalje, predložena teh-

nologija termoelektrane nije prikladna ni za potporu povremene proizvodnje iz obnovljivih izvora energije.

Problemi koji će nastati iz ovog projekta su bezbrojni, najočitiji je svakako zagađenje. Građani Labi-

na iznimno su zabrinuti zbog onečišćenja iz postojećih Plomin I i II elektrana. Europska komisija i druga nadležna tijela EU-a ne mogu poduzeti mjere sprječavanja gradnje Plomina C. No, kako bilo, realizacija ovog projekta bi spriječila Hrvatsku od ostvarivanja dugoročnih klimatskih ciljeva EU-a za smanjenjem CO₂ udjela.

Značajno je napomenuti da su količine emisija CO₂ za Hrvatsku ograničene između 1.566.000 i 6.264.000 tona godišnje, dok bi emisije Plomin C bile oko 2.644.000 tona CO₂.

Nadalje, problem je također i sa strane stranog investitora. Japanska tvrtka Marubeni najizgledniji je kupac za konstrukciju i upravljanje termoelektrane Plomin C, a HEP očekuje da će pregovori s Marubenijem biti dovršeni do kraja godine.

To je veliki razlog za zabrinutost

jer je tvrtka Marubeni osuđena za prekršaje stranog podmićivanja u SAD-u (više informacija je dostupno na internetskim stranicama FBI-a). Bez državne potpore koja će jamčiti cijenu energije, projekt je ekonomski neučinkovit, što je u suprotnosti s pravilima unutar-

njeg tržišta električne energije.

Plomin C projekt mora biti zaustavljen prije počinjene nepovratne gospodarske i ekološke štete u Hrvatskoj. Ono što Hrvatskoj ostaje jest ozbiljna potreba okretanja ka izvorima obnovljive energije te istovremeno okretanje leđa projektima koji ugrožavaju naše postojanje.

Stranka Održivi razvoj Hrvatske (ORaH), kao što je nedavno prezentirala u svojoj politici održive energije, namjerava ostvariti gospodarski rast i smanjiti nezaposlenost u zemlji prebacivanjem energetskeg sektora na korištenje energija s nižom razinom ugljika. To će se postići povećanjem udjela obnovljivih izvora energije u električnoj i toplinskoj potrošnji, provođenjem energetske učinkovitosti i ulaganjem u inovacije i nove tehnologije - posebno u moderne plinske elektrane i pametne mreže.

Strategija EU-a za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR)

Davor Škrlec,
izvjestitelj u sjeni
za Jadransko-
jonsku strategiju
Europske unije

Europsko vijeće je 24. listopada 2014. odobrilo Strategiju za Jadransko-jonsku regiju predloženu od strane Europske komisije, u cilju promicanja gospodarskog i društvenog prosperiteta i rasta u regiji.

Strategija Unije obuhvaća osam zemalja - četiri države članice (Hrvatska, Slovenija, Italija i Grčka) i četiri nečlanice (Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora i Albanija). Njihova će uloga biti zajednička suradnja u svrhu poboljšanja atraktivnosti, konkurentnosti i povezivosti regije.

Strategija obuhvaća otprilike 70 milijuna stanovnika te predstavlja

početak uže suradnje država u četiri područja interesa: 1) **plavi rast ("Blue Growth")**, 2) **prometna i energetska mreža**, 3) **kvaliteta okoliša** i 4) **održivi turizam**. Države nečlanice EU-a ravnopravni su partneri u upravljanju strategijom i njezinoj provedbi, čiji je cilj između ostalog i rješavanje zajedničkih problema jadranskih i jonskih zemalja. Tako su koordinatori za poticanje inovativnog pomorskog i morskog rasta Grčka i Crna Gora, dok su Italija i Srbija nadležne za povezivanje regije. Slovenija i BiH koordinatori su za očuvanje, zaštitu i poboljšanje kvalitete okoliša, a Hrvatska i Albanija za povećanje atraktivnosti regije.

Prijedlog Jadransko-jonske strategije kreiran je po modelu postojećih makroregionalnih strategija za regiju Baltičkog mora i za Dunavsku regiju. Na temelju tih iskustava EUSAIR-om se osigurava

okvir za mobiliziranje i usklađivanje postojećih instrumenata financiranja EU-a te pretpristupnih i nacionalnih instrumenata financiranja sa zajednički utvrđenim strateškim ciljevima.

Usvajanjem Jadransko-jonske strategije otvara se prilika za izlazak iz krize zemalja regije, ali isto tako i put prema održivom napretku. Strategija plavog rasta predstavlja veliki potencijal gospodarskog i društvenog napretka, uključujući i otvaranje prijeko potrebnih radnih mjesta.

Prioritetna pitanja koja se provlače kroz sve stupove Strategije, a tiču se svih dionika na terenu, su istraživanje i inovacije, s posebnim naglaskom na mala i srednja poduzeća razvoja te izgradnja kapaciteta, kako za privatne aktere, tako i za javna tijela čija je međusobna uža suradnja nužna.

Cirkularna ekonomija

Alternativa postojećem modelu neodrživog gospodarstva.

Dosadašnji se linearni model razvoja, koji vodi ka iscrpljivanju resursa i nagomilavanju otpada, sve više pokazuje neodrživim. Upravo suprotno, model cirkularne ekonomije kao okosnica pametnog, održivog i uključivog rasta, temelje polaze u eko-inovacije i napredne tehnologije te predviđa kruženje materijalnih tokova i shodno tome minimalnu emisiju materije i energije u okolinu. U cilju očuvanja prirodnih resursa i bioraznolikosti, potrebno je promijeniti paradigmu dosadašnjeg u-

pravljanja otpadom i kroz primjenu procedura za oporavak materijala omogućiti održivu obradu. Drugim riječima, oponašajući prirodu, cirkularni model podrazu-

mijeva industriju i životne navike koji otpad tretiraju kao resurs za ponovnu upotrebu. Polazeći od inovacija i kreativnosti, cirkularni ekonomski princip omogućava manji trošak proizvodnje koji se također temelji na obnovljivim izvorima i energetske učinkovitosti. U ekonomsku računicu svakako trebamo ubrojiti i nematerijalne koristi kao što su utjecaj na zdravlje, sigurnost životne sredine i zaštitu od zagađenja. Sve zajedno doprinosi otvaranju novih radnih mjesta na lokalnoj razini, održivom gospodarstvu i kvalitetnijem životu građana.

Smanjimo ovisnost o uvozu fosilnih goriva upotrebom obnovljivih izvora energije

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec sudjelovao na konferenciji EUFORES-a u Portugalu o energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije.

Zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu Davor Škrlec sudjelovao je na **14. godišnjoj interparlamentarnoj konferenciji EUFORES-a** koja se održala 10. i 11. listopada u Lisabonu. Interparlamentarna konferencija organizirana je u bliskoj suradnji s portugalskim parlamentom.

Ova konferencija važna je platforma za ostvarivanje dijaloga između ključnih stvaratelja politika i donosioca odluka unutar Europske unije po pitanju obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. Glavne teme konferencije uključivale su pitanja o energetske sigurnosti i razvoju infras-

strukture za energetske mreže, donošenju okvira za klimu i energiju do 2030. godine te implementaciju direktive o energetske učinkovitosti. Samoj konferenciji je prisustvovalo oko 130 sudionika, od kojih je dvije trećine predstavljalo zastupnike aktivne u poljima obnovljive energije i energetske učinkovitosti među kojima je i hrvatski zastupnik kluba Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, Davor Škrlec, čije profesionalno iskustvo i ekspertiza odgovaraju temama konferencije.

Jedan dio programa konferencije bio je posvećen intenzivnoj raspravi o tome kako Europska unija

može na najbolji način postići energetske ciljeve navedene u strategiji za energiju i klimu za 2030. godinu predloženoj od strane Europske komisije koju je krajem listopada odobrilo Europsko vijeće.

Raspravom o boljem povezivanju Baltičkih zemalja i Jugoistočne Europe presjedao je zastupnik Škrlec, vodeći radionicu pod naslovom "Energetska sigurnost: Kako obnovljivim izvorima energije smanjiti ovisnost o uvozu" u kojoj su predstavnici europskih institucija i organizacija za energetska i okolišna pitanja donijeli najbolja rješenja za energetske

učinkovitost. Zaključeno je kako u svrhu smanjenja ovisnosti o uvozu fosilnih goriva obnovljive izvore energije treba sve više koristiti za proizvodnju toplinske energije, odnosno grijanje kućanstava. Osim toga, na taj bi se način svakako potaknula i regionalna suradnja među državama članicama.

O važnosti upotrebe biomase i ostalih alternativnih izvora energije, uz zastupnika Davora Škrleca, govorili su Julian Popov, kao predstavnik Europske zaklade za klimu i bivši bugarski ministar za okoliš i vode, Nathalie Hemeleers iz Europske udruge za biomasu, Pedro Dias iz Europskog saveza za solarnu toplinsku industriju te predstavnik Europskog vijeća za geotermalnu energiju, Burkhard Sanner.

Raspravom o boljem povezivanju Baltičkih zemalja i Jugoistočne Europe presjedao je zastupnik Škrlec, vodeći radionicu pod naslovom "Energetska sigurnost: Kako obnovljivim izvorima energije smanjiti ovisnost o uvozu" u kojoj su predstavnici europskih institucija i organizacija za energetska i okolišna pitanja donijeli najbolja rješenja za energetska učinkovitost.

Prisjetimo li se ciljeva europske energetske politike čije je ostvarenje planirano do 2020. godine u sklopu programa Europa 2020., postići ćemo ciljeve od 20 posto smanjenja CO₂ emisija, 20 posto više udjela energije iz obnovljivih izvora te 20 posto manjeg opće energetskeg troška. Više od pola električne energije u Portugalu danas se proizvodi hidroelektranama i vjetroelektranama.

Država je, usprkos prekomjernom trošku, uložila u najnovije kompetitivne tehnologije u svojim hidroelektranama i vjetroelektranama. Unatoč velikim nacionalnim troškovima, Portugal kao zemlja s najvećim udjelom obnovljivih energija u sustavu i dalje ostaje ispod nametnutog prosjeka Unije.

Davor Šturlac
European Parliament, Member

Dr. sc. Ivo Josipović
Ured Predsjednika Republike Hrvatske
Pentončak 241, 10 000 Zagreb

Polžovani gospodina Predsjedništva

[illegible]

Pozivamo Vas da kao **poštiti autoritet** koji gaj veliku podršku građanki i građana Hrvatske usustavite protiv takve neprijateljske energetske politike. Sigurni smo da kroz našu premisla sadržanu u Ustavu, ali i drugim političkim sredstvima možete pozitivno utjecati prema hrvatskoj Vlasti kako bi ponovno promijenila i promijenila sadašnje neodrživo energetske politiku. Uvjereni smo kako dugite i name vijstu održivog razvoja Hrvatske, koja će biti preduvjet u ciljanju ekonomije i drugim izvorima energije kao jedrim jamcima zdrave održive budućnosti Hrvatske i cijele Evropske unije.

3 polkovnikom.

davce.skrfec@ep.europa.eu - www.davce-skrfec.eu
 B-1047 Brussels - ASP 048258 - Tel. +32 2 28-45026 - Fax +32 2 28-45828

Otvoreno pismo predsjedniku Ivi Josipoviću

U ime zastupnika Kluba Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, Davor Škrlec uputio je u rujnu otvoreno pismo predsjedniku Republike Hrvatske **Ivi Josipoviću** u kojem je istaknuo svoju zabrinutost zbog dugoročnog energetskeg razvoja Republike Hrvatske. Uvjeren je kako hrvatska Vlada, prema trenutnoj energetskej politici, dugoročno izlaže Hrvatsku rizicima ovisnosti o uvozu većinom fosilnih izvora energije te odmiče razvoj energetske politike od smjernica Europske unije. Uz navedeno, takvom energetskej politikom hrvatska Vlada dugoročno smanjuje mogućnost trajnog zapošljavanja hrvatskih građanki i građana na lokalnoj razini, pogotovo mladih u čijoj nezaposlenosti Hrvatska prednjači u Europskoj uniji.

Zastupnik Davor Škrlec sudjelovao je u listopadu na susretu **Liderova Kluba izvoznika** s hrvatskim europarlamentarcima u Rijeci. Hrvatski se izvoznici moraju povezati sa svojim europskim partnerima kako bi zajedno nastupali u osvajanju tržišta. Unutar svojih krovnih organizacija mogu jače djelovati prema Europskoj komisiji te sudjelovati u javnim konzultacijama koje su podloga za donošenje zakonodavnih akata pri čemu im zastupnici stoje na raspolaganju. Potrebno je odmah na početku stvoriti dobre zakonodavne okvire za poticanje konkurentnosti i stabilnog poslovanja. Osim toga, Hrvatska nije dovoljno upoznata sa svim potencijalima

koje joj pruža program Obzor 2020. Jedan od uvjeta za financiranje iz ovog programa je uključenost malih i srednjih poduzeća. Nažalost, Obzor 2020. se u

Hrvatskoj ne koristi dovoljno u svrhu razvoja. Prilikom susreta zastupnici su posjetili pogon tvrtke **Jadran Galenski Laboratorij** koja je bila njihov domaćin.

U svom zagrebačkom uredu zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec primio je studente **Instituta za razvoj poduzetništva i europskih projekata**. Osim što ih je upoznao s aktivnostima zastupnika u Europskom parlamentu, također im je i odgovarao na upite na koji način zelene politike provesti u djelo. Istaknuo je da našoj zemlji trebaju obrazovani ljudi koji će znati osmisliti i provesti projekte kako bi sredstva europskih fondova iskoristili za razvoj društva i gospodarstva. Jedino tako Hrvatska može postati do 2030. godine srednje razvijena članica Europske unije.

Hrvatska je neslavni rekorder među članicama Europske unije kada je u pitanju stopa rizika od siromaštva. Svaka peta osoba je siromašna te ima primanja manja od 2100 kuna mjesečno. Europa do 2020. godine mora smanjiti broj siromašnih za 20 milijuna. Kako bi zajednički doprinijeli tom cilju, zastupnik Davor Škrlec susreo se s predstavnicima organizacije **Hrvatska mreža protiv siromaštva - Croatian AntiPoverty Network** koja djeluje kao dio Europske mreže EAPN - European Anti Poverty Network. Dogovorena je zajednička suradnja u kreiranju učinkovitih javnih politika na nacionalnoj i europskoj razini. Borba protiv siromaštva sastavni je dio i Milenijskih razvojnih ciljeva postavljenih od strane Ujedinjenih naroda za koje će se zastupnik Škrlec aktivno zalagati i u Europskom parlamentu.

Zastupnik Davor Škrlec sudjelovao je u rujnu na ORaH-ovoj tribini na temu **„Klimatske promjene kao akcelerator održivog razvoja“**. Pitanje klimatskih promjena za ORaH predstavlja važno društveno i gospodarsko pitanje, a ne samo pitanje zaštite okoliša. Dosadašnji učinak smanjenja emisija stakleničkih plinova Republike Hrvatske rezultat su prvenstveno ekonomske krize te nije u skladu s održivim razvojem. Nedostaju kvalitetne poticajne mjere za održive projekte, nije uveden sustav gospodarenja otpadom, a nedostaje i važan faktor edukacije.

Kako bi porazgovarali o mogućnostima suradnje na području zaštite ljudskih prava, zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec sastao se s pučkom pravobraniteljicom Lorom Vidović i njenom zamjenicom Tenom Šimonović Einwalter. U okviru nadležnosti Ureda pučkog pravobranitelja svakako su i prava građana na čist okoliš te smo stoga dogovorili međusobnu razmjenu informacija koje će nam pomoći u budućem radu i zagovaranju pravednijeg društva.

Klub zastupnika Zelenih/ESS u Europskom parlamentu visoko dižu svoj glas protiv ugovora slobodne trgovine između EU-a i SAD-a (TTIP). Ističu da su u svom djelovanju uvijek bili angažirani oko borbe za više ekološke i socijalne standarde u Europskoj uniji. S obzirom kako su prijedlozi ugovora izrazito netransparentni, a pregovori vođeni od strane tržišnih i industrijskih stručnjaka, Zeleni upozoravaju na nedostatak transparentnosti i demokracije u procesu provođenja ugovora. Krajem mjeseca rujna zaključeni su pregovori na relaciji EU-Kanada poznati pod kraticom CETA (*The Comprehensive Trade and Economic Agreement*). Civilna društva, sindikati i zeleni aktivisti iz svih dijelova Europe stoga su pozvali europsko građanstvo na akciju 11. listopada 2014. te ga proglasili Europskim danom akcije protiv TTIP-a, CETA-e i TISA-e. Zeleni/ESS odobravaju i podržavaju kako ovu, tako i brojne druge akcije borbe protiv ugovora slobodne trgovine kroz svoju kampanju.

Aktivnosti s plenarne sjednice

Zastupnici Kluba Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu na plenarnoj sjednici u Strasbourgu kritizirali su odgovor Komisije o epidemiji ebole i pozvali na potrebne mjere kako bi zaustavili širenje bolesti. Osim materijalne pomoći koju je obećala Europska komisija za zdravstvenu uslugu, nužno je da članice EU-a pošalju kvalificirano osoblje za obuku na licu mjesta. Zeleni podržavaju volju europskih volonterskih radnika, no zalažu se da im bude z jamčena odgovarajuća briga u slučaju problema.

Na plenarnoj sjednici u listopadu klub zastupnika Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu glasovao je protiv Junkerovog tima za Europsku komisiju smatrajući njegov predloženi paket povjerenika nedovoljnim za pridobivanje povjerenja građana i razvoj demokracije. Razlog protivljenja je Junckerova loša procjena i dodjela resora pojedinim povjerenicima koji su se dobivanjem svojim portfelja našli u sukobu interesa, primjerice španjolski zastupnik Cañete, kojem je dodijeljen portfelj za klimu i energiju. Glavni razlog za preispitivanje podobnosti ovog kandidata je bila upravo sporna točka njegove poslovne biografije o obiteljskom poslovanju s naftnim industrijama.

DISARM THE SECRET CORPORATE DEALS

EUROPEAN GREENS ARE STANDING AGAINST THE CORPORATE CAPTURE OF EU TRADE TALKS.

JOIN THE FIGHT.

WWW.TTIP2014.EU

-
1. A race to the bottom
  2. Way of life at risk
  3. Secret backroom talks
  4. Exaggerated benefits
  5. Exclusive corporate rights
  6. Threat to democracy

@TTIPBEWARE #TTIP

The Greens | European Free Alliance
in the European Parliament